

Vastaus valtuustoaloitteeseen sisäisen controllerin tehtävän perustamisesta, R. Bystedt

Aluehallitus 17.06.2024 § 143

3130/00.02.00/2024

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Nystrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Valtuutettu Rainer Bystedt on 2.10.2023 jättänyt valtuustoaloitteeseen sisäisen controllerin tehtävän perustamisesta. Sisäisen controllerin ensisijainen tehtävä olisi auttaa yksiköitä havaitsemaan Lean työskentelytavan mahdollisuudet toiminnan tehostamiseen ja taloudelliseen tuloksellisuuteen sekä avustaa talousosastoa niin, että talousarviokuri organisaatiossa toteutuu. Toiminnon toinen osa koostuisi siitä, että autetaan eri yksiköitä ottamaan käyttöön toimia, jotka tehostavat toimintaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti.

Tällä hetkellä hyvinvointialueella on eri toimintoja, jotka vastaavat sisäisestä valvonnasta.

Aluehallituksella on kokonaisvastuu sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta, ja se on myös hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen (22.1.2024 § 11).

Aluehallitus on asettanut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan jaoston, jonka tehtävänä on vastata sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että hyvinvointialueen toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. Jaosto hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman, vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että hyvinvointialueen toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, vastaa sisäisen valvonnan järjestämisen käytännön ohjeistamisesta ja sisäisen valvonnan periaatteiden kehittämisestä aluevaltuustolle. Jaosto valmistelee vuosittain aluehallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion. Jaosto valmistelee myös aluehallitukselle ja aluevaltuustolle omavalvontaohjelman. Pohjanmaan hyvinvointialueen lisäksi vain Keski Suomen hyvinvointialueella on vastaava aluehallituksen jaosto sisäiselle valvonnalle.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat keskeinen osa hyvinvointialueen johto ja hallintojärjestelmiä, päätöksentekoa, strategisen ja operatiivisen toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta, poikkeamiin reagointia ja suoritusten arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee olla kokonaisvaltaista ja sen tulee toteutua kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla. Riskienhallinnan tulee ulottua kaikkiin riskiluokkiin, sekä sisäisiin että ulkoisiin.

Johtavien viranhaltijoiden, tulosaluejohtajien ja muiden esihenkilöiden tehtävänä on toteuttaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa käytännössä omalla vastuualueellaan ja raportoida hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio ja tilinpäätösprosessiin. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osavuosikatsauksissa. Esihenkilöllä on aina ensisijainen vastuu seurata toimintaa ja raportoida poikkeamat omalle esihenkilölleen.

Sisäisen valvonnan ja tarkastuksen tukitoiminnot

Hallinnon toimialalla on tällä hetkellä sisäinen tarkastaja, joka on yleishallinnon tuloyksikön työntekijä ja joka raportoi havainnoistaan ylimmälle operatiiviselle johdolle ja tarvittaessa aluehallitukselle. Objektiiivinen arviointi-, varmistus- ja konsultointitoiminta tukee organisaation kehittämistä ja tavoitteiden saavuttamista. Sisäisen tarkastuksen työ kohdistuu koko organisaation sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan sekä johtamis- ja hallintoprosesseihin. Sisäisen tarkastuksen työtä ohjaa alan kansainvälinen ohjeistus, johon sisältyvät muun muassa eettiset säännöt, ammattistandardit ja käytännön ohjeet.

Taloushallinnossa on hyvinvointialueen alusta lähtien ollut controller toimintaa, ja jokaiselle toimialalle on nimetty controller. Nämä avustavat ja tukevat toimialajohtajia ja yksiköiden vastuuhenkilöitä kouluttamalla, informoimalla ja tuottamalla erityislaskelmia, perusteita ja taustatietoa päätöksentekoa varten. He osallistuvat toimialojen johtoryhmätyöhön ja ovat keskeisessä roolissa talousarviovalmisteluissa ja kaikenlaisissa talouteen liittyvissä keskusteluissa. He ovat tärkeä linkki toiminnan ja taloushallinnon välillä ja varmistavat, että taloussuunnittelu toteutuu yhtenäisin perustein ja samoin periaattein kaikilla toimialoilla ja että tieto kulkee molempiin suuntiin.

Voidaan siis todeta, että sekä controller toiminta että sisäinen valvonta ja sisäisen tarkastus täyttävät ne tarpeet, jotka Bystedt nostaa aloitteessaan esille. Johto arvioi, että muille sisäisen valvonnan toiminnoille ei ole tällä hetkellä tarvetta. Organisaatio vahvistaa jatkuvasti sisäisten koulutusten avulla vastuuhenkilöiden ja esihenkilöiden osaamista ja ymmärrystä siitä, kuinka tärkeää toimiva sisäinen valvonta on ja miten hyvät valvontatoimet johtavat taloudellisempaan tuloksellisuuteen kaikessa toiminnassa.

Hallintojohtaja Jakobsson-Pada Linda

ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa yllä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Aluehallitus ehdottaa aluevaltuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Päätösesityksen mukaan.

Jakelu